

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleita Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. : : :
Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 282. szám.

Péntek, december 9.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentése. —

A megvert románok üldözése.

Görögország az entente ellen.

A román sereg visszavonulásának útja veszedelemben. — A romániai győzelem
Törökországban. — Görögország az entente ellen. — Joffre diktátor.

A román sereg vissza- vonulása lehetetlen.

Budapest, dec. 9. Genfből sürgöny-
szik:

Az Echo de Paris szerint a román se-
regek visszavonulása Oláhországból, mi-
után a bukarest-jassy-i vasutvonalat ki-
űritették és csapatszállítások nagyon
igénybe veszik, szinte lehetetlen.

Az Information írja:

Ploesti elfoglalása óriási mennyiségű
hadianyagot juttat a németek és szövetsé-
gesek kezére, azonkívül elvágta a ro-
mánok visszavonulási útját Sinajából.
Érthetetlen, hogy fog föltámadni a román
sereg.

Bukarest német kormányzója.

Budapest, dec. 9. Frankfurtból
sürgönyzik:

Bukarest kormányzója Heinrich tá-
bornokot kinevezték.

A romániai győzelem Törökországban.

Budapest, dec. 9. Konstantiná-
polyból sürgönyzik:

Bukarest bevétele alkalmából Kon-
stantinápoly lakossága nagy tüntető kör-
menetet rendezett, amely a Dolma-Bakese
kertjébe vonult.

Itt a szultán megjelent a palota er-
kélyén a kifejezte örömét a szövetségesek
legújabb nagy győzelmé fölé.

Budapest, dec. 9. Konstantiná-
polyból sürgönyzik:

A szenátusban a külügyminiszter is-
mertette a hadi helyzetet. Ennek során
bejelentette, hogy Oláhországban a török
csapatok a tuleróban levő ellenséggel
szemben nagyszerű győzelmet arattak.
Harmincegyezer ágyut, husz gépfegyvert
és négyezer foglyot ejtettek. A szövetsé-
ges csapatok zászlókkal és zeneszó me-
lett vonultak be Bukarestbe.

Az ellenséget most Bukaresten tul-
kelet felé energikusan üldözik.

Görögország az entente ellen.

Budapest, dec. 9. Konstantiná-
polyból sürgönyzik:

A rádió telegrafikus készülék és ösz-

szekítettés Konstantinápoly és Athén kö-
zött ismét helyre állott.

Budapest, dec. 9. A Frankfurter
Zeitungnak jelentik Konstantinápolyból:

Az entente véglegesen megegyezett
abban, hogy ha Görögországban szük-
séggé válik a trónváltás, akkor György
herceg legidősebb fiát a kilencéves Pé-
tert kikiáltják királynak. Melléje régen-
sül Venizeloszt adják.

Budapest, dec. 9. Szófiából sür-
gönyzik:

Az itteni görög követ kormánytól
megbízást kapott, hogy jelentse ki a
bolgár kormány, hogy Görögország
jövőben is semleges akar maradni mint
eddig.

Görögország mindent megtesz sem-
legességének fenntartására és nem haj-
landó az entente nyomását és Görög-
ország szuverenitásának sérelmét tűrni
s semmiféle újabb követelést teljesíteni
nem fog.

Hasonló instrukciót kapott a köz-
ponti hatalmaktól akkreditált valamennyi
görög követ, akiket ezenfelül tájékoztat-
tak a görögországi helyzet felől.

E szerint a közvélemény hangulata
annyira feszült, hogy a legcsekélyebb
kihívás a mostani tarthatatlan helyzet
erőszakos megoldását fogja eredményezni.

Joffre diktátor

Budapest, dec. 9. Genfből sür-
gönyzik:

Ideérkezett párisi jelentések szerint,
a francia kamara legutóbbi titkos ülésén
hevesen támadták Briand miniszterelnö-
köt s lemondását követelték a romániai
és görögországi események miatt. Azt
követelik, hogy új kormány alakuljon
fiatalabb, energikusabb képviselőkből.

Briand miniszterelnök úgy men-
tette meg magát, hogy kijelentette, hogy
a helyén marad, de átadja a hatalmat
a szövetségesek haditanácsának, amely-
nek elnöke Joffre lesz, aki lemond a fő-
parancsnokságról.

Joffre utódja valószínűleg Castelnau
vagy Petain tábornok lesz.

A német páncélos autók sikerei Oláhországban.

Budapest, dec. 9. A Wolf-ügynök-
ség jelenti:

Az oláhországi hadjáratban nagysze-
rűen beváltak a német páncélos automobi-
lok.

A szurdoki szoros meghódítása után
egyik páncélos automobilunk Vodemig
előrenyomult, ahol megütközött egy jár-
őrrel. A románok Vadenitől keletre és
északra erős állások építésével próbálkoz-
tak. Páncélos automobilunk meglepett a
faluban egy zászlóalj gyalogságot. Há-
rom gépfegyverrel száz méter távolságból
egy percnél rövidebb idő alatt lekaszálta
az egész zászlóaljat. Háromszáz halott és
százötven sebesült maradt ott, a többi
megszökött.

Az automobil ezután kirohant a falu-
ból és oldalozó tüzelést kezdett az épülő
állások ellen, mire az ellenség sietve visz-
szavonult.

A másik automobilunk földérítő útján
tizenöt kilométernyire ment a Beucsa-
községnél felállított lovasórhelyhez. Az
összefutott nép azt hitte, hogy az orosz
automobil érkezett s elárasztotta virágok-
kal az autóban ülőket, a katonákat pedig
megvendégelte.

Ugyanakkor rohogott be az állomásra
három román lokomotív, amelyre a pán-
cél autók összes gépfegyvereivel nyomban
tüzelni kezdett. A nép persze rémülten
szétfutott. A mozdonyvezetők megkisérel-
ték, hogy gőzbeburkolt mozdonyaikkal el-
meneküljenek, de az autók utólérték őket
s elpusztították előttiük a vasutvonalat s ez-
zel utjukat állotta.

Német kereskedelmi hajó az Atlanti oceánon.

Budapest, dec. 9. Amsterdamból
sürgönyzik:

Az angol tengernagyi hivatal közli:

Jelentés érkezett arról, hogy az At-
lanti oceán északi részén december 4 én
fölfegyverzett, de kereskedelmi hajónak
látszó német hajót látták. A hajó utjá-
ról újabb értesítés nem érkezett.

Az új királyi pár Budapesten.

Budapest, dec. 9. Udvari körök-
ből eredő hírek szerint, Károly király
Zita királyné társaságában a legköze-
lebbi napokban két napi tartózkodásra
Budapestre érkezik. Valószínűleg velük
jön Ottó trónörökös is.

Az új hadikölcsön.

Nagybecskerek, dec. 8.

A hadikölcsönökhöz való nagyobb pénzkészletünket meghaladó hozzájárulást, kedvező módon lehetővé teszi a hitelintézetek készsége: a jegyzett hadikötvények értékének háromnegyedrészére erejéig kölcsönt engedélyezni.

E kölcsönök kedvező és ugyyszólva minden veszteséget kizáró feltételei dacára, számosan vannak olyanok, kik felvételüktől idegenkednek, és készpénzüik elégtelensége miatt semmit sem, vagy vagyoni és kereseti viszonyukhoz képest csekély összegeket jegyeznek.

E honpolgárok rendszerint azzal indokolják tartózkodásukat, miszerint elvből nem csinálnak adósságot.

Ez az elvhez való szigorú ragaszkodás tán helyes lehet béke idején, de semmi esetben egy világháborúban, midőn országunk fenntartásáról, nemzetünk jövőjéről önmagunk személyi és vagyoni biztonságáról van szó. Akkor, midőn katonáink évek óta békés foglalkozásuktól elvonva, a halállal néznek szembe, akkor az otthon maradottak nem mondhatják azt: „En elvből nem csinálom adósságot, nem változtatom meg szokásaimat, nem zálogosítom el értékpapírjaimat“.

Annál igaztalanabb, küzdő katonáinkra nézve sérelmesebb, ezen álláspont, mert míg az utóbbiak vérüket, testi épségüket áldozzák, addig a hadikölcsönt jegyző áldozatot egyáltalán nem hoz, vagyoni terhet nem vállal, még akkor sem, ha a jegyzett kölcsön fedezése végett adósságot csinál is, mert a felvett adósság alapja és feltételeinél fogva a szokásos értelemben vett adósságnak nem minősíthető.

Káros oly adósság, melyet bizonytalan és kétes jövedelmet hozó vagyona vesztünk fel, melynek értékesítése nehézséggel jár, mert ily esetben kivagyunk téve annak, hogy a hitelező biztosítására lekötött vagyonunk jövedelme elmarad vagy annyira leszál, hogy abból a felvett kölcsön kamatait nem fizethetjük, ennél fogva adósságunk szaporodik, hitelezőnk követelését felmondja.

Ily esetben nyomasztó helyzetbe kerülhetünk.

Ennek az, ki jegyzett hadikötvényére készpénzben, a jegyzett összeg negyedrészt befizeti, háromnegyedrészét pedig ugyanannak zálogba adása mellett adósságként felveszi, **nincs kitéve**, mert a hadikölcsönkötvény jövedelme állandó, annak beváltása az állam részéről biztosítva van, a beváltás tartamáig is, mint a tőzsdén jegyzett értékpapír bármikor eladható, minután mindig találkoznak olyanok, kik pénzeiket a rendesenél nagyobb kamatot hozó állampapírba elhelyezni készek. Ha pedig a kötvénybirtokos kötvényét nem akarja eladni, módjában áll az arra felvett kölcsönt évek folytán aránylag kis összegekkel törleszteni, mert a múlt tapasztalatai szerint az osztrák-magyar banknak az állami papírokra nyújtott kölcsönök után számított 1919, illetve 1921. év június végéig 5%-kal biztosított kamata rendszerint 5½%, legfeljebb 6%, míg a hadikötvények az aláíróknak 6¼—6½%-ot jövedelmeznek.

1919, illetve 1921. évi június végéig te-

hát 1¼—1½%-kal többet jövedelmeznek az elzálogosított kötvények, mint amennyire a felvett kölcsönre kamatozni kell.

Azon eshetőség, hogy valamikor is a nemzeti bank lombardkölcsön kamatlába meghaladja a hadikötvények kamatjövedelmét, kizártnak tekinthető. Az 1866-tól 1915. év végéig terjedő időben annak évi átlaga mindig 5½%-on alul maradt, 6%-nál magasabb bankkamatláb csak háromszor fordult elő, az 1872. évi tőzsdébukások, a balkáni és a mostani világháború idején. A magasabb kamatláb azonban ekkor is csak rövidebb ideig, 34, 61 és 72 napig tartott.

Ebből következik, hogy ha a most kibocsátott hadikötvények beváltásáig, az azokra felvett lombardkölcsönök kamata rendkívüli viszonyok, politikai vagy gazdasági válságok következtében a kötvények kamatjövedelmét felül is haladnák, az csak rövid időre következhetnék be, az ezen időn át az adóra háruló kamattöbbletet többszörösen fedezné azon szerzett jövedelem, melyet rendes politikai és gazdasági viszonyok között a lombardkölcsön kamatát felülhaladó hadikötvény jövedelmtöbblete címén élvezne.

Nyugodt lelkiismerettel lehet tehát állítani, hogy a negyedrészen befizetett hadikötvényeknek elzálogosítása szokásos értelemben vett adósság-csinálásnak nem minősíthető, **kockázattal, veszteséggel nem járó oly pénzügyi művelet, mely jövőbeni takarékosra, szerzésre ösztönöz és ha a béke bekövetkezik, a rendkívüli magas kamatjövedelmet biztosító hadikötvények látható értékelkedése folytán tetemes nyereséggel járhat.**

Az a honpolgár tehát, ki attól sem idegenkedik, az ország háborús szükségleteinek fedezésére adósságot vállalni és az ebből rendkívüli viszonyok között esetleg rövid időkre terhére felmerülő kamatkülönbözettől sem tart, reális számítás alapján remélheti, miszerint az országa jövője és gazdasági fejlődésére alapított hite, bizalma gazdagon meg fog jutalmaztatni.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések december hó 8-ikáról.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc-téri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti harc-tér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A románok üldözése a Bukarest—Ploesti vonalon túl gyorsan halad előre. A predeali és az Osanie-szoros felől hátráló ellenség visszavonulási útját már osztrák-magyar és német csapatok által elzárva találta és legnagyobb részben fogságunkba esett. A 9-ik hadsereg tegnap mintegy 10000 embert fogott el. Az Olt-folyónál Szivó ezredes csoportja a Nyugatromániában elvágott román erőket ismét megtámadta és megadásra kényszerítette. Tíz zászlóalj, egy lovas század és hat üteg tette le a fegyvert. Összesen 8000 ember és 28 ágyu került a kezünkre.

József főherceg vezérezredes hadserege: A Trótus-völgyben és a Ludovaterületen az ellenség erős támadásait véresen visszavertük.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A cs. és kir. csapatoknál nem történt semmi.

Olasi harc-tér:

Tegnap korán reggel a Karszt-szakaszon az ellenség erős tűzértségi tüzet indított, amely Kosztanjevicsa környéke ellen a legnagyobb hevessegre fokozódott, de délben amikor az idő kedvezőtlenre fordult, ismét alább hagyott.

Délkeleti harc-tér:

A Vojusánál ellenséges tűzértségi tüz.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harc-tér:

A trónörökös hadserege: A Maas nyugati partján a franciák tegnap megtámadták a 304-es magaslaton december 6-án általunk elfoglalt árkokat. Visszavertük.

Keleti harc-tér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Duna-fronton orosz előretörések meghúsultak. Fídzitól délre a tábori őrs állásaink egyikébe benyomult osztagokat nyomban ismét visszaűztük.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A kárpáti nagy tehermentesítő offenzíva kudarcra után az oroszok csak részleges támadásokra vállalkoztak. Tegnap több rohamot intéztek a Ludován és a Trótus-völgyben a vonalaink ellen, de véresen visszavertük.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Előnyomulásunk a Bukarest—Ploesti vonal ellen és azon túl oly gyorsan történt, hogy a predeali és az Osanie-szoros határterületen álló románok már nem tudtak idejében visszavonulni. Hátrálásuk közben német és osztrák-magyar csapatokba ütköztek és északra szorongatva legnagyobb részben fogságunkba estek. A hegyes és a Duna között az üldözés folyik. A 9-ik hadsereg egyedül tegnap mintegy 10000 embert fogott el. Az Oltnál beteljesedett a Nyugatromániában elvágott erők elkerülhetetlen végzete. Szivó ezredes december 6-án az alája rendelt osztrák-magyar és német csapatokkal megadásra kényszerítette azokat, 10 zászlóalj, egy lovas század és 6 üteg 8000 emberrel és 26 ágyuval tette le a fegyvert.

Macedón arcvonal:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A szerbek éjszakai támadásai Trnainál a Csernától keletre német és bolgar csapatok visszaverték. Ép úgy meghúsultak az angolok ismételt előretörései a Sztruma-síkságon.

A többnyire kedvezőtlen időjárás ellenére repülőcsoportunk november hónap folyamán is nagy eredményeket mutathat fel. Míg mi nyugaton és keleten Romániában és a Balkánon összesen 31 repülőgépet vesztettünk el, addig az ellenség vesztesége a következő volt: Legi harcban elvesztett 71-et, alulról lelőttünk 16-ot, kényszerleszállás folytán elvesztett 7-et, összes vesztesége 94 repülőgép. Ebből 42 birtokunkban van. Ami vonalainkon túl 52 repülőgép lezuhanását figyeltük meg. A tűzértségi és gyalogsági repülők fontos feladataik kitűnő teljesítése által a többi csapatok elismerését és bizalmát érték el s teljesítményüket a hadvezetés magasra becsüli. — Ludendorff.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága december 11-ikén, hétfőn d. e. 10 órakor tartja december havi ülését a vármegyeházán.

— **Katonai kitiintetések.** A király megparancsolta, hogy Veréb Károly 29. gy. ezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legfelső dicséret elismerés ujjalag tudtul adassék.

Megparancsolta továbbá a király, hogy Dittrich Géza 29. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

— **Az ág. ev. egyház köréből.** A helybeli evangélikus egyház f. hó 10-én d. u. 4 órakor tanácsragok pótválasztása céljából közgyűlést fog tartani.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Vasárnap, 1916. december 10-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor, rendes helyárrakkal.

Ujdonság!

A töviskorona.

Szenzáció!

Nagyhatású elsőrangú társadalmi dráma 4 felvonásban. A főszerepben a közkedvelt LOTTE NEUMANN.

Uj háborús képek.

Öfelsége I. Ferencz József temetése.

Remek kísérő műsor.

— **Református istentisztelet.** A református templomban holnap istentisztelet lesz, a melyen Vass Lajos háromszéki lelkész fog prédikálni.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceumában holnap, vasárnap délután Gadó István királyi ügyész tart előadást a szabad akaratról. Előadásának főbb pontjai: A szabad akarat bölcséleti szempontból. Az akaratképződés okai. Az ember szervezetében és lelkében rejlő okok. A Lombroso elmélet. Külső fizikai és szociális tényezők. A szabad akarat és a büntető jogtudomány.

Az előadás d. u. 4 órakor kezdődik a Nagybecskereki Kaszinó-társulat dísztermében. Belépődíj nincs.

— **Adományok.** Özv. Steintzer Gézána a Dellimanic-alapra 20 koronát, dr. Reichrath József zombolyai ügyvéd pedig az ingyentejre 10 koronát adományozott lapunk útján.

Ugyancsak ingyentejre dr. Várady Imréné 20 koronát, dr. Pollák Győzőné 10 koronát adományozott lapunk útján.

— **Viszik a harangokat.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség a róm. kath. plébánia-templom harangjai közül hazafias áldozatkészéssel hármat fölajánlt a hadvezetőség céljaira. A harangokat ma szedték le a róm. kath. plébánia-templomból, amelynek tornyából vastag kötélen engedték le az utcára a harangokat. A harangszállításnak persze sok nézője volt. A toronyban most csak egy kisebb harang és a lélekharang maradt, a többiek pedig mennek a harcok tűzébe s imára hívó szózat helyett öldöklő ágyudörgés hangja fog belőlük szólni.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Ráduly Béni és Rádulyné Czirbusz Anna tiszafai áll. el. iskolai tanítókat a párdányi áll. el. iskolához áthelyezte.

— **Kézipodgyászhaz szabad élelmiszert szállítani az országban.** Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke arról értesült, hogy a podgyászszolgálatlalt megbízott közegek a rendeletek hibás értelmezése következtében élelmicikkeknek a városokba való bevitelét több esetben megakadályozták. Ezen a közélelmezésre felelt hátrányos körülmény megszüntetése és általános mihez tartás végett, dec. hó 4-ikén kelt rendeletével a Közélelmezési Hivatal elnöke közli, hogy élelmiszereket a vasútra vagy hajóra feladott utipodgyászhaz még szállítási igazolvánnyal sem szabad, kézipodgyászhaz élelmiszerek szállítása az ország határain belül korlátozás alá nem esik és csak az ország határain kívül s a határállomásokról kimenő utasok kézipodgyászhazban talált, szállítási igazolványhoz kötött élelmicikkek foglalandók le, ha azok szállítási igazolvánnyal ellátva nincsenek. A hazai városok piacára vagy a lakosság saját ellátására szánt élelmicikkek szállításában tehát, ha az kézipodgyászhazként történik is, a lakosságot vagy a vásárosokat akadályozni nem szabad.

— **Szegény gyermekek cipője.** A nagybecskereki jótékony nőegylet a napokban 15 szegénysorsu gyermeket látott el új cipővel, egy magát megnevezni nem kívánó nemes-szívű uriaszony pedig 15 pár harisnyát adományozott. A kiosztást Dr. Mihálovics Ödön né alelnök, Jankó Agostonné és Jemries Istvánné végezték.

— **Szivó ezredes.** A hivatalos jelentések mostanában többször megemlékeznek Szivó ezredes hősi tetteiről, amelyeket Romániában visz véghez. A vitéz Szivó Sándor ezredes délvidéki származású s rokonai kötelek fűzik a Demkő-családdal is. Bunyai Szivó Sándor ezredes fia néhai bunyai Szivó János es. és kir. altábornagynak. Szivó Sándor és két nővére az elhunyt altábornagy első házasságából származik. Az anya nagyon korán hunyt el s Szivó János, aki akkoriban mint alezredes Temesvárott állomásozott, feleségül vette belánszki Demkő Izabellát, belánszki Demkő János tekintélyes temesvári ügyvéd leányát. Egyetlen fiát az alezredes katonai pályára szánta és

már a népiskola elvégzése után beadta a katonai reálskolába. A fiatal Szivó, aki ettől fogva csak a vakációt töltötte szülői házában, igen szorgalmas és ambícióstelt ifjú volt s tanulmányainak elvégzése után mint hadnagy lépett a hadsereg kötelékébe. Elvégezte a hadi iskolát is és egy ideig a vezérkarnál szolgált, ahol igen gyorsan ment előre a ranglétrán. Ma mindössze negyven esztendő és már két év óta ezredes. A háboru kezdete óta állandóan a harcúterem van, küzdött a különböző frontokon és bátor magatartásáért két érdemrendet kapott a királytól.

— **Köszönet.** Özv. dr. Mangold Samuné 20 koronát adományozott a Gyermekbarát-egyletnek, melynek elnöksége ezúton mond halás köszönetet a nemeslelkű adakozónak.

— **Az új rekvirálás határidejének meghosszabbítása.** A hivatalos lap mai száma közli az Országos Közélelmezési Hivatal elnökének rendeletét, amelylyel az újabb rekvirálásokra vonatkozó eljárás befejezésére megállapított végső határidőt 1918 január hó 15-ikéig meghosszabbítja.

— **Cukorjegy van, de cukor nincs.** Mint ismeretes a város cukorjegyeket adott ki s cukrot csak a jegy ellenében lehet kapni. Ez azonban csak papíron van így, mert a valóságban úgy áll a dolog, hogy cukrot a cukorjegy ellenében sem lehet kapni s a fűszerezés a cukor után szaladgáló embereknek kedélyesen azt felelik, hogy adjon az cukrot, aki a cukorjegyet adta. A közönség persze mindenütt zajong, de hiába, mert cukor nincs Nagybecskereken s a Cukorközpont csak biztatja a várost, hogy majd kap. Eddig azonban a város még a novemberi cukorkontingens sem kapta meg, pedig már december közepén járunk s legalább karácsonyra szeretnék az emberek egy kicsit megédesíteni ezt a keserű életet. Azonban most ehhez is türelem kell.

— **A Városi Mozi gazdag műsorának egyik legszebb darabja a Trilby** tegnap és tegnapelőtt nagy hatással került nálunk színre s gyönyörű művészi fölvetélei, valamint izgalmasan érdekes meséje egyaránt zajos tetszést keltett.

Ma egy remek Nordisk-film, a Fekete szűz kerül színre, holnap vasárnap pedig ismét egy nagyszabású gyönyörű filmdráma a Tűvaskorona kerül színre, a főszerepben Lotte Neumannal.

— **Fatalpáló tanfolyam.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a keresk. miniszter rövid uton megbizta a m. kir. technológiai iparmuzeumot, hogy a polgári lakosság lábujjainak fatalpakkal való ellátása kérdését országosan szervezze. E célból az iparmuzeum Budapesten 3 napra tervezett tanfolyamokat szervez, amelyeken az ország nagyobb városaiból és nagyobb községeiből a kamara által ajánlott intelligens, elsősorban mestertanfolyamot végzett cipésmestereket a relative jónak bizonyult fatalp rendszerek alkalmazásának technikáival megismerteti. Ezek az iparosok hazakerülésük után kötelesek lennének az e célból jelentkező cipésziparosokat a fatalpalk alkalmazásában kioktatni. A tanfolyamokra berendelt iparosok az eddigi tervezet szerint költségeik fődözésére megfelelő szerény segélyt kapnának. Magukkal visznek azonkívül a jobb fatalp rendszerekről, beszerzési források és azok áráiról szóló jegyzéket, amelyet a náluk ingyen tanuló mestereknek is átadnak. A kamara értesíti az érdekelteket, hogy a tanfolyamon részt venni kívánók haladéktalanul jelentkezzenek ipartestületüknél, azok pedig akik ipartestületbe nem tartoznak, a kamaránál. A tanfolyamra történő felvételükről az iparmuzeum dönt, amiről a kamara az illetőket annak idején értesíteni fogja.

— **Akinek rosszak a fogai** az gyakran szenved fogfájásban. Könnyelműség volna, ha egészséges napokban nem gondolnánk ezekre a kínos és zavaró fájdalmakra, illetve azok elhárítására. E célból ajánljuk olvasóinknak a fájdalomcsillapító Feller-féle „Elsafluid” beszerzését. Hirtelenül fellépő fogfájásnál ez a régi háziszér nemcsak, hogy azonnal csillapítja a fájdalmakat, hanem ezek megújulását is elhárítja, ha azt a mindennapi fogápoláshoz használjuk. Fertőtlenítő hatása és kellemes illata megszünteti egyúttal a szájrossz szagát is. — Békeárak: 12 üveget ebből a sok egyéb bajnál

is kitűnő segítőszérből 6 koronáért küld bérmentve bárhova a készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Centrale 125. sz. (Zágrábme-gye). Akinek rosszak a fogai, rendszerint rosszul is emészt, mert az ételt nem tudja eléggé megrágni. — Emésztési zavaroknál használjuk az enyhe hatású Feller-féle hashajtó rebarbara „Elsapilulákat”, melyekből 6 doboz bérmentve 4 korona 40 fillér és ajánlatos ezzel együtt a Feller-féle „Elsafluidot” is meghozatni, hogy mindkét orvosilag ajánlott szer állandóan kéznél legyen. Aki séták, utazások vagy a szabadban való hosszabb tartózkodások alkalmával azonnali hatású szér óhajt zsebében tudni, annak e célra egy kis üvegeze Elsafluid a legjobban ajánlható. (v.)

Irodalom.

— **A Zsebatlasz 1917. évre** szóló kötete már megjelent a Magyar Földrajzi Intézet r. t. kiadásában.

Tartalma a következő: A Duna-kérdés. — Kivándorlás, visszavándorlás, telepítés. — Városaink területe és lélekszáma. — Magyarország és Ausztria autarkiaja. — Nándorfejérvár földrajzi helyzete és jelentősége. — Montenegró és Albánia. — Románia. — A moldvai csán-gók. — Az oláhok földrajzi elterjedése. — Oroszország talaja. — Görögország. — Európa fővárosai és fő kikötői. — Európa közlekedése. — A kábelek és szikra-távíró. — A vasutvonalak uralkodó vágányszé-lessnességei Földünkön. — A Földközi-tenger. — Nyugat-Ázsia. — A Csendes-óceán problémája. — Németország, Nagybritania és Franciaország gazdasági fejlődése 1887—1912. — A háboru és a meteorológia. — Dobrudzsa. — Összehasonlító statisztika a világrézszekekről és a nevezetesebb országokról.

Amint látnivaló, a háborus földrajz köréből vett időszéri s egyben ama témák egész sorozatát — s valamennyit szakemberek tollából — találjuk benne, amelyek nemcsak a tanuló ifjúság ismeretének gyarapítására, hanem a művelt közönségnek a tájékoztatására is alkalmasak. A szöveg közt kis térképekkel, grafikonokkal tarkított s egyébként is csinosan kiállított 9 iv terjedelmű kis nyolcadrétű kötetnek 8 kisebb és 4 nagyobb térkép-melléklete és számos grafikonja az 1916. évi Zsebatlasz térképeinek folytatása, melyek így együtt a háborus országok mindegyikéről pontos és jó térképekkel szolgálnak. Ara 3 korona 60 fillér és kapható a Magyar Földrajzi Intézet r. t.-nál V., Rudolf-tér (Ujpesti-rakpart 2. sz.), valamint minden könyvkereskedésben.

— **IV. Károly király és a kis frón-örökös** képét mutatja be december 3-diki új számában Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás s ezenkívül közöl még egy sereg képét a trónváltozásról, nemkülönbben érdekes apróságokat Ferenc József királyról. Endrődi Béla kedves képet rajzolt a Mikulásról s verset írt, Bicsó Ilona képet rajzolt. Rákosi Viktor Lagos-ta titka, Benedek Elek pedig A nagy földindulás című regényét folytatja. A Kis Krónika rovat aktualitásai, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámot küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Jelzálog- kölcson

a legmagasabb összegig
legjutányosabban kapható

Breitner Zsigmond-nál
Zentán

(azelőtt Törökbecse).

1402-6.3

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urlakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó
néhány műtárgy, eredeti festmény,
híres mesterek metszetei s képes
folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267-x.15

Ügynökök vagy ügynöknők

jó kereset mellett felvétetnek.

1400-2.2

Cím a kiadóban.

2545 - 1916. szám. Arkod községe.

Árverési hirdetmény.

Arkod község előjárósága ezennel bizo-
nyítja, miszerint a „Ludas” nevű érben ter-
melt idei nádtermést körülbelül 1 holdas par-
cellákban a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés
mellett 1916. évi december hó 10-én s esetleg
következő napjain haszonbérbe adni fogja.

Kelt Arkodon, 1916. évi december hó 3-án.

Előjáróság.

A gőzfürdő urak részére

mindennap délelőtt 8 órától
12 óráig és pénteken dél-
után 5 órától 7 óráig van
nyitva. — Nők részére
kedden és pénteken déli 12
órától 5 óráig.

1410-2.1

500 koronát

fizetek Önnek, ha Ria-balsam
nevű gyökérpasztát tyuksze-
mét, szemölcsseit és bőrkemé-
nyedéseit három nap alatt nem
tünteti el fájdalom nélkül. Egy tégely ára jót-
álló levéllel együtt 1.75 K, három tégely 4 K,
hat tégely 6.50 K. — Több száz köszönő- és
elismerő-levél.

KEMÉNY, Kassa — Postafiók 12. sz.

Földbirtokosoknak

63 évre 4.85% annuitással,

35 évre 7% annuitással,

(utóbbi 98% árfolyam mellett).

Nagybecskereki modern bérházakra
igen előnyös kamatozó kölcsönt, továb-
bá köztisztviselők, nyugdíjasok és szá-
zadostól felfelé katonatisztek részére
10—30 éves törlesztéses kölcsönö-
ket folyósított a

„Budapesti Kölcsonközvetítő és Parcellázó
Részvénytársaság” Budapest, VIII. Kevegymező u. 6. sz.

Telefon: „József 31—77”.

1411-8.1.

3 hold szőlő eladó.

Bővebbet Nádor-u. 1. sz. a.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügyintézők:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dnesán, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár, Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mésznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mésznik R. övegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert, Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis R., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollárich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Póter, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Dann Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rémzing Mátyas, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norisán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészlet:

Olah Gábor, Bajza-u.